

Zoals u hebt begrepen vereisen de vogels nu eenmaal een zeer intensieve en gevarieerde verzorging. Daarvoor zijn veel mensen nodig, die dit naar onze mening toch zeer dankbare werk op zich willen nemen. Wij doen dan nogmaals een beroep op al degenen, die wat voor onze vogels over willen hebben. Meldt u bijvoorbeeld aan als voerder of donateur bij onze secretaris, de heer A.Bos, Duinweg 81, Noordwijk aan Zee (telefoon 01719-12480 of 13809). Laat uw belangstelling niet ophouden bij het alleen maar bekijken van gezonde vogels. Onze materiële welvaart brengt helaas voor een belangrijk aantal vogels veel schade en letsel met zich mee (verkeer, vergiftiging, hoogspanningdraden, olie op zee enz.). Laten wij daadwerkelijk trachten de nadelige gevolgen hiervan zoveel mogelijk op te vangen. Ze zijn het ten volle waard.

C.M.J.Verweij en W.v.d.Niet

EEN BIJZONDERE PLANTENEXCURSIE.

Op 8 juli van dit jaar werd er voor de "auteurs" van de nog in voorbereiding zijnde "Flora van Noordwijk" een speciale excursie georganiseerd met als doel een kennismaking met de flora van het noordelijk deel van de Veluwe. Het was voor ons een dankbare gelegenheid de schrijftafel eens te kunnen verlaten en weer eens direct kennis te kunnen maken met een aantal plantesoorten, wier bestaan wij slechts vanuit de literatuur kennen.

De start van de excursie was evenwel niet bepaald hoopvol, want we vertrokken 's morgens vroeg in de stromende regen. Toen wij echter in de omgeving van Ermelo aankwamen, klaarde het weer gelukkig een beetje op en kon de regenkleding spoedig voorgoed worden opgeborgen.

Het eerste doel was de omgeving van Ermelo, waar wij temidden van de heide en de bossen een paar oude leemputten zouden bezoeken. Zoals de naam reeds zegt, waren dit voorheen plaatsen, waar de bevolking in vroeger tijden de hier en daar verspreid liggende kleilagen afstak en deze klei verder voor verschillende doeleinden gebruikte. In deze oude leemputten heeft zich in de loop van de tijd een unieke flora ontwikkeld, mede geholpen door het vocht, dat hier bijzonder goed wordt vastgehouden. Zo troffen wij verscheidene soorten russen en zeggen aan, die hier weliswaar overvloedig voorkomen, maar in het overgrote gedeelte van ons land tot de zeldzaamheden behoren. De Kleine en de Ronde Zonnedaauw zijn hier zeer gewoon en zoals u misschien weet, behoren deze soorten tot die groep van planten, die dierlijk voedsel tot zich nemen (kleine insecten). De kleine bladeren zijn bedekt met bolletjes kleverig vocht. Strijkt een insect, aangelokt door de heldere glans van deze bolletjes, op de bladeren neer, dan is zijn lot al spoedig bezegeld. Langzaam vouwen de bolletjes zich samen, waarbij het slachtoffer langzaam en zeker wordt verteerd.

Wat ons vervolgens bijzonder trof, was het grote aantal orchideeën, dat er groeide. Zo konden wij soorten vinden als de Gevlekte Rietorchis, de Welriekende Nachtorchis en de Moeraswespenorchis. Het was een prachtig gezicht ze daar temidden van de heide en de omringende bomen te zien bloeien.

Even verder, waar het terrein wat opener en vochtiger werd, kwamen wij de Beerbreek tegen, een geelbloeiend lid van de lelieachtigen. Deze plant, die eigenlijk wat beter bekend is van de laatste actieve veengebieden in Drenthe, duidt op een zeer voedselarm en vochtig terrein. Bij het uiteraard zeer voorzichtig doorkruisen van dit terrein stuitte wij nog op de volgende soorten: Geelhartje - Tormentil - Waternavel - Egelboterbloem - Parnassia - Moeraswolfsklauw - Holpijp - Knollathyrus - Blauwe Knoop - Klokjesgentiaan - Dwergglas - Draadgentiaan - Snavelbies - Lage zegge - Late Zegge - Blauwe zegge en Wateraardbei.

Vervolgens ging de reis in de richting van Vierhouten, waar wij een van de nog schaarse vennen bezochten. Langs de oevers van het ven groeiden ook weer overvloedig de beide al eerder genoemde soorten zonnedaauw.

Een mooi gezicht was verder het Wollegras, dat overal met zijn zilverachtige pluimen boven de omliggende begroeiing uitstak. Ook de begroeiing in het water was buitengewoon indrukwekkend, maar helaas schoot onze kennis tekort om alle soorten bij naam te kunnen aanduiden. Misschien dat we na het verschijnen van de "Flora van Noordwijk" hiervoor de nodige tijd kunnen vinden. De zoetwaterflora vereist toch weer een hele aparte studie.

Tenslotte zetten wij koers naar een prachtig oud loofbosgebied, even verderop. Dit bosgebied is doorsneden met tal van oude beddingen van beken en andere oude waterlopen, die op dat ogenblik behoorlijk met water gevuld waren. Vooral het afgelopen zomerseizoen was dit gebied bijzonder vochtig omdat er de laatste tijd nogal wat regen is gevallen. Helaas is dit nog een van de weinige gebieden die nog een behoorlijke vochtige ondergrond kennen, hetgeen dan ook duidelijk te merken was aan de rijke en zeer gevarieerde onderbegroeiing. De drogere gebieden van de Veluwe kunnen zonder meer voor wat betreft de plantengroei soortenarm genoemd worden.

Een van de grootste verrassingen was het Goudveil, dat hier gelukkig nog behoorlijk algemeen voorkomt. Deze soort is zeer gevoelig en prefereert vooral helder en schoon water, dat bovendien nog stromend moet zijn. Door de steeds toenemende cultivering en bemesting van allerlei gebieden in Nederland is het aantal geschikte groeiplaatsen van deze plant zeer sterk afgenomen en wel zozeer, dat ze nog maar nauwelijks in Nederland te vinden is. Bij het lopen langs de verschillende beddingen ontdekten wij nog verschillende andere interessante soorten zoals de Smalle Beukvaren, de Tongvaren en Schaduwgras, door de stand van het bovenste blad ook wel genoemd "Heil Hitlergras".

Na deze laatste rondwandeling werd de excursie besloten en keerden wij allen voldaan naar huis. Overigens waren alle deelnemers van mening, dat een dergelijke excursie best eens voor herhaling vatbaar zou zijn, ook voor de andere leden van de Vereniging.

C.M.J.Verweij

VANUIT HET LAND WAAR DE KOEKOEK GEEN "KOEKOEK" ROEPT.

Zoals de meesten wel weten, ben ik uit Rwanda teruggekeerd, na er ruim 2 jaar gewerkt te hebben op een theeplantage. In die tijd heb ik ruimschoots de gelegenheid gehad naar vogels te kijken. Het is leuk om Nederlandse zomergasten in hun winterverblijf te ontmoeten, want zowel hun gedrag als hun uiterlijk is verschillend van dat in hun zomerverblijf. Zo hoor je onze Koekoek in Rwanda geen "koekoek" roepen.

Ik kan het nu in Nederland ook niet laten bij vogels zoals de Gele Kwikstaart te denken: "Heb ik jou daar niet gezien die bewuste dag, toen je opgeschrikt werd door een Afrikaanse Wouw en luid roepend met je soortgenoten tussen de theestruiken uitvloog?". En de Oeverloper, die ik hier 's nachts hoor overkomen, zouden ze weer op reis zijn naar Rwanda om daar in de kanaaltjes en stroompjes tussen de theestruiken naar voedsel te scharrelen? Dan hebben ze een lange reis voor de boeg met de vele gevaren van uitputting en de meedogenloze jacht in de zuidelijke landen waar ze doorkomen, evenals de Boerenzwaluwen, die in het voorjaar eens met honderden tegelijk op een afrastering zaten uit te rusten met op de achtergrond zebra's en impala's. De Afrikaanse soortgenoten hebben het een stuk gemakkelijker. Die hoeven niet wegens het gebrek aan voedsel weg te trekken. Je ziet ze dan ook het gehele jaar door zoals de Moskeezwaluw, de grootste in Rwanda voorkomende zwaluw, die ongeveer zo groot als een Spreeuw is en een typisch gedrag heeft. Hij zit vaak plat op de grond te rusten, meestal op de weg en vliegt dan ook vlak voor de auto op. De auto's kunnen daar vanwege de slechte wegen niet snel rijden, wat voor de vogels een meevaller is. Ik heb daar zelden doodgereden vogels gevonden.

Deze Moskeezwaluw met zijn rode stuit en rode onderdelen was bij ons een minder algemene verschijning aangezien zijn biotoop in lagere gebieden is en wel in associatie met baobabomen, waarin hij ook nestelt.